

Териториално статистическо бюро - Югоизток

Отдел „Статистически изследвания – Ямбол“

**ПРЕСТЪПЛЕНИЯ, ОБВИНЯЕМИ И ОСЪДЕНИ ЛИЦА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА В
ОБЛАСТ ЯМБОЛ**

През 2024 г. в област Ямбол са приключили делата за 1 070 извършени **престъпления**. Делата за 309 от тях са завършили с ефективно осъждане, за 658 - с условно осъждане, за 26 - с оправдаване, за 14 - с прекратяване, а за 63 - с освобождаване от наказание.

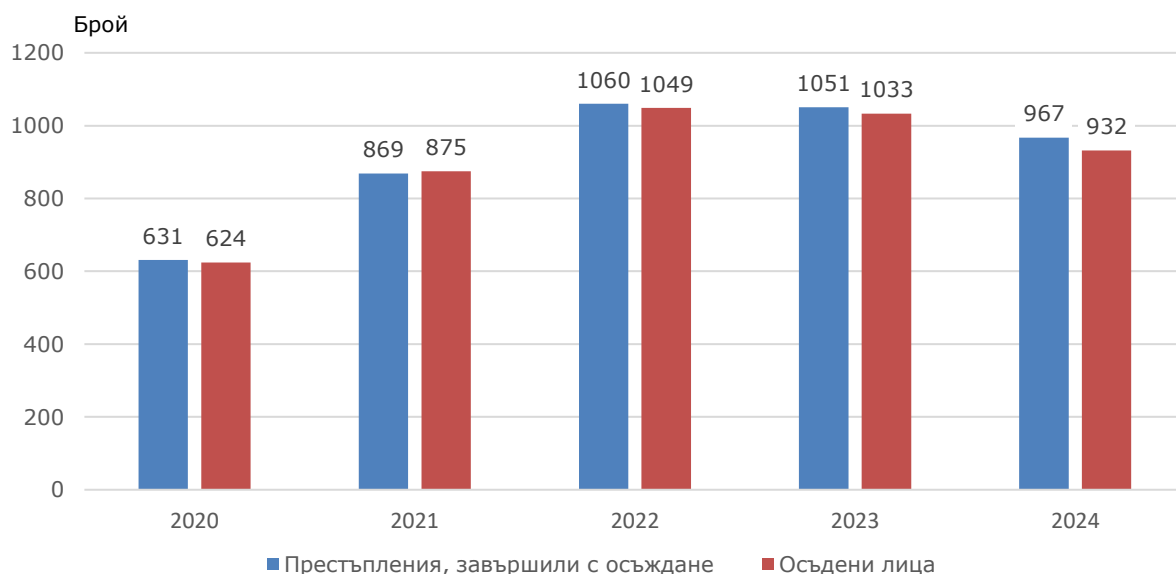
С осъдителни присъди (ефективни и условни) са приключили делата за 967 извършени престъпления.

През 2024 г. в област Ямбол **обвиняеми** са били 1 037 лица, от които:

- с ефективна осъдителна присъда са приключили делата на 289 лица, или 27.9% от общия брой на обвиняемите;
- условно осъдени са 643 лица (62.0%);
- освободени от наказателна отговорност са 62 лица (6.0%);
- оправдани са 29 обвиняеми лица (2.8%);
- прекратени са делата на 14 лица (1.3%).

Броят на **осъдените лица с влезли в сила присъди** през 2024 г. е 932.

Фиг. 1. Престъпления, завършили с осъждане, и осъдени лица в област Ямбол през периода 2020 - 2024 година

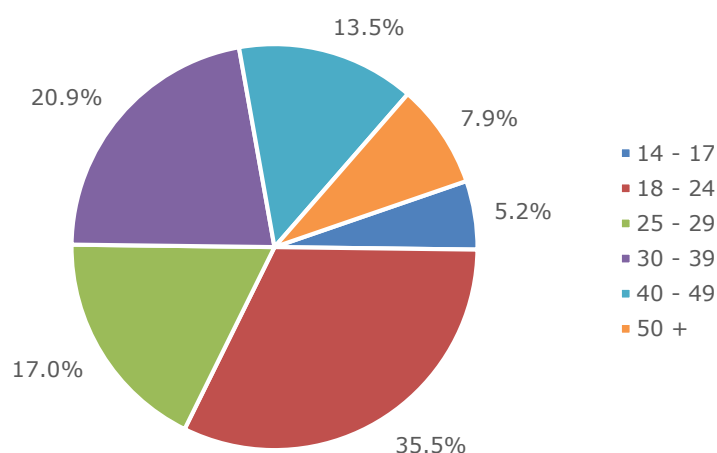

ПРЕСТЪПЛЕНИЯ, ОБВИНЯЕМИ И ОСЪДЕНИ ЛИЦА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА В ОБЛАСТ ЯМБОЛ

Разпределението на осъдените лица по **пол и възраст** е следното:

- Осъдените мъже са 890 (95.5%), а осъдените жени - 42 (4.5%);
- Най-голям е броят на осъдените от възрастовата група 18 - 24 години - 331 лица, или 35.5% от общия брой на осъдените;
- Осъдените непълнолетни лица (14 - 17 години) са 48, или 5.2% от всички осъдени.

Фиг. 2. Структура на осъдените лица в област Ямбол през 2024 г. по възраст

Осъдени лица по видове престъпления и по вид на наложеното наказание

В структурата на осъдените лица през 2024 г. по **видове престъпления** най-голям е броят на осъдените за **престъпления против дейността на държавни органи, обществени организации, и лица, изпълняващи публични функции**¹ - 384 лица, или 41.2% от общия брой на осъдените в област Ямбол. От тях за незаконно преминаване през границата на страната (чл. 279 от НК) са осъдени 310 лица.

Осъдени за **престъпления против собствеността**² са 250 лица (26.8%). Осъдени за **общоопасни престъпления**³ - 205 лица, или 22.0%.

Наказанието „лишаване от свобода“ е наложено на 818 души (87.8%) от общия брой на осъдените лица с влязла в сила присъда през 2024 г. в област Ямбол. От тях 515 лица (63.0% от лишените от свобода) са осъдени на „лишаване от свобода до 6 месеца“. Наказанието „пробация“ е наложено на 73 лица (7.8%), с „глоба“ са наказани 35 лица (3.8%), а с „обществено порицание“ 6 лица (0.6%).

¹ Включват престъпления против реда на управлението, престъпления по служба, против правосъдието и подкуп.

² Включват: кражба и грабеж на имущество, присвояване, измама, изнудване, вещно укривателство, унищожаване и повреждане на имущество, злоупотреба на доверие.

³ Включват престъпления, извършени по общоопасен начин или с общоопасни средства, по транспорта и съобщенията, против народното здраве и околната среда, при използването на атомната енергия за мирни цели и други.

ПРЕСТЪПЛЕНИЯ, ОБВИНЯЕМИ И ОСЪДЕНИ ЛИЦА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА В ОБЛАСТ ЯМБОЛ

Методологични бележки

Статистическото изследване на престъпленията, обвиняемите и осъдените лица с влезли в сила присъди осигурява информация на базата на годишни данни, получавани от районните, окръжните и военните съдилища.

Обект на наблюдение е дейността на районните, окръжните, военните съдилища и на Специализирания наказателен съд по наказателните дела от общ, частен и административен характер. През 2022 г. съгласно Закона за съдебната власт (изм. и доп. ДВ. бр.32 от 26 Април 2022 г.) Специализираният наказателен съд (СпНС) е закрит. Първоинстанционните наказателни дела пред СпНС, по които е проведено разпоредително заседание, стават подсъдни на Софийския градски съд и разглеждането им продължава от съдебния състав, провел заседанието. Съдиите от съдебните състави, които не са преназначени в Софийския градски съд, се командироваат за участие в разглеждането на делата до приключването на производствата по тях.

Единици на наблюдение са престъпленията, обвиняемите и осъдените лица с влезли в сила присъди в рамките на отчетната година.

В **броя на престъпленията, завършили с осъждане** се включват всички престъпления, за които наказателните дела са завършили с условна или ефективна присъда, независимо от броя на извършителите.

Престъпление, извършено от повече от едно лице (в съучастие), се отчита за завършило с осъждане, когато поне едно от обвиняемите лица е осъдено ефективно или условно. В случай, че дело приключи с оправдателна присъда за всички лица, извършители на престъплението, то се отчита за завършило с оправдаване. Престъпление се отчита за завършило с прекратяване, когато спрямо извършителя или всички извършители делото е прекратено.

В **броя на обвиняемите лица** се включват ефективно осъдените, условно осъдените, оправданите, освободените от наказание и лицата, на които делата са прекратени.

В **броя на осъдените лица** се включват всички осъдени лица, на които с влязла в сила присъда им е наложено ефективно или условно наказание.

Когато няколко лица са осъдени за извършването на едно престъпление, престъплението се отчита само един път, а всяко лице поотделно - в зависимост от изхода на делото. В случаите, когато в едно наказателно дело е осъдено лице за повече от едно престъпление, се отчита най-тежкото наложено наказание по съвкупност. Когато едно лице е осъдено за няколко престъпления, то се отчита към най-тежкото наказуемо деяние, а всяко престъпление поотделно - към съответния вид престъпление.

ПРЕСТЪПЛЕНИЯ, ОБВИНЯЕМИ И ОСЪДЕНИ ЛИЦА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА В ОБЛАСТ ЯМБОЛ

Възрастта на осъдените лица е посочена в навършени години към момента на извършване на престъплението.

Непълнолетни са лицата на възраст от 14 до 17 навършени години.

Пълнолетни са лицата на възраст 18 и повече навършени години.

Осъдените непълнолетни лица се включват в общия брой на осъдените лица. Съгласно чл. 31, ал. 1 и 2 от НК наказателноотговорно е пълнолетно лице, навършило 18-годишна възраст, което в състояние на вменяемост извърши престъпление. Непълнолетно лице - навършило 14 години, но ненавършило 18 години, е наказателноотговорно, ако е могло да разбира свойството и значението на деянието и да ръководи постъпките си.

Данните за престъпленията, обвиняемите и осъдените лица са получени от изчерпателно изследване чрез статистически формуляри „Карта за обвиняемо лице“ (1-СС), попълвана от органите на досъдебното и съдебното производство и информация от административен източник Единна информационна система за противодействие на престъпността (ЕИСПП).

Допълнителна информация относно методологията и данните от изследването „Престъпления, обвиняеми и осъдени лица“ е публикувана на сайта на НСИ (www.nsi.bg), раздел „Правосъдие и престъпност“, както и в Информационна система ИНФОСТАТ (https://infostat.nsi.bg/infostat/pages/module.jsf?x_2=56).